

Folkhälsopolicy

Karlshamns kommun 2018-2023

Antagen av Kommunfullmäktige 2017-11-27

Lokala fokusområden

Karlshamn har valt ut lokala fokusområden som anses vara viktiga för följande prioriteringar för folkhälsoarbetet. Folkhälsoarbetet handlar om att skapa förutsättningar för människor att ha en god livskvalitet i Karlshamns Kommun.

- Psykisk hälsa
- Hälsöfrämjande miljöer & levnadsvanor
- ANDT

Karlshamns kommun ska utveckla ett tvärsektoriellt arbetssätt med folkhälsa som ett av perspektiven. Samtliga styrdokument som utgör en grund till Karlshamns lokala folkhälsopolicy återfinns på kommunens hemsida under Folkhälsa. Folkhälsopolicyn gäller mellan 2018-2023

Styrning

- Styrning och uppföljning för folkhälsoarbetet ska ske från högsta politiska nivå
- Ett folkhälsoperspektiv ska beaktas i beslut
- Mål och insatser för folkhälsan ska följas enligt handlingsplan som årligen revideras
- Resurser, tid samt kompetens ska avsättas för folkhälsoarbetet

Kunskap

- Kompetensen kring folkhälsofrågor ska stärkas och förmågan att hantera dem ska öka
- Höja kunskaperna om och i vilken utsträckning beslut och åtgärder bidrar till en jämlik hälsa på lika villkor

Metod

- Utveckla en arbetsmodell som integrerar folkhälsoperspektivet i all verksamhet
- Säkerställa att det finns lokala indikatorer för hälsa
- Indikatorerna ska tas fram utifrån nationella, regionala och lokala statistik där data är statistiskt säkerställd
- Lokala indikatorer ska kopplas till budget och styrdokument i respektive verksamhet

Uppföljning

Folkhälsopolicyn följs upp årligen genom ett folkhälsobokslut. Revidering av folkhälsopolicyn görs 2023 och antas av Kommunfullmäktige. Handlingsplanen och dess insatser följs upp samt revideras årligen och antas i Kommunstyrelsen.

Övergripande mål

Karlshamn kommuns övergripande mål är att erbjuda sina invånare en god livskvalitet för alla åldrar samt skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa på lika villkor. Karlshamns kommun prioriterar tre fokusområden under 2018-2023, vilka är psykisk hälsa, hälsofrämjande miljöer och levnadsvanor samt ANDT(alkohol, narkotika, doping och tobak). För att uppnå målen i folkhälsopolicyn ska Karlshamns kommun i planering och beslut beakta den ekologiska, sociala och ekonomiska dimensionen av hållbarhet.

Psykisk hälsa

Om endast 3 år kan depression utgöra den största sjukdomsbördan i världen, och i Sverige är depression en av de vanligaste psykiatriska diagnoserna. De allra flesta barn och vuxna uppger att de har en bra hälsa samtidigt som många också har återkommande psykiska och somatiska besvär.

Folkhälsorapporten 2017 visar tecken på att den psykiska ohälsan ökar, framför allt bland unga personer samt hos personer med högst förgymnasial utbildning. Besvär som ängslan, oro eller ångest respektive nedsatt psykiskt välbefinnande ökar hos personer med högst förgymnasial utbildning. Även i utsatta grupper ökar ohälsan. HBT-personer rapporterar genomgående sämre livsvillkor och en större andel av HBT-personer anger flera riskfaktorer för hälsa och även en sämre hälsa.

Det finns även indikatorer på att ungefär en tredjedel av flyktingarna i Sverige lider utav någon form av psykisk ohälsa så såsom hög nivå av stress och depression. I nationella undersökningar som hälsa på lika villkor, ser vi att 19 % av befolkningen 16-84 år uppger att de fått diagnosen depression minst en gång i livet. Var tredje mer än en gång. Mellan 2013-2016 ser vi i Blekinge att 11 % av männen och 23 % av kvinnorna i åldern mellan 16-84 år har ett nedsatt psykiskt välbefinnande. Även i våra lokala undersökningar ser vi att ungdomar mellan 13-18 år uppger att de någon gång under terminen känt sig deprimerade eller upplevt sig må psykiskt dåligt.

Karlshamns kommun ska genom förebyggande insatser och kunskapshöjande insatser utveckla arbetet med psykisk hälsa

Hälsofrämjande miljöer & levnadsvanor

Hur vi planerar vårt samhälle får stor betydelse för människors levnadsvanor. Vår miljö har stor inverkan på vår hälsa och vilka förutsättningar invånarna har till rörelse, rekreation och inspiration. Naturmiljöer och grönområden bör finnas tillgängliga på nära håll och kunna användas av hela samhället. Viktigt att beakta hur vi planerar för möten över generationsgränser. Det ska vara naturligt att mötas i offentliga rum, gammal som ung oavsett funktionsvariationer.

Levnadsvanorna formas i ett samspel mellan faktorer i livsmiljön och individens förutsättningar samt egna val. Med hjälp av åtgärder inom de tre planeringsområdena social miljö, byggd miljö och naturmiljö kan man påverka förutsättningarna för människors levnadsvanor.

Folkhälsorapporten 2017 visar att ungefär hälften av befolkningen i åldern 16-84 år har övervikt eller fetma, och därför är det viktigt att skapa förutsättningar för rörelse men även höja kunskapen kring både den fysiska aktivitetens betydelse för hälsan men även för kostens betydelse för densamma. Rapporten visar också att allt fler i åldern 16-84 år uppger sig ha en stillasittande fritid.

Karlshamns kommun ska skapa förutsättningar för naturlig rörelse och hälsofrämjande mötesplatser samt öka medvetenheten kring levnadsvanornas betydelse för folkhälsan.

ANDT

Alkohol, narkotika, doping och tobak är ett område som har fortsatt hög prioritet för Karlshamn kommuns kommande arbete. Våra levnadsvanor kan i hög grad ha betydelse för folkhälsan och är också ett av de områden som individen själv kan påverka. Området är komplext och har stor betydelse för folkhälsan och samhället i stort. Genom att successivt tillgängliggöra data och analyser av ANDT-utvecklingen på lokal nivå kan det strategiska arbetet utvecklas och förebyggande insatser kan planeras och följas upp. Utifrån lokala drogvaneundersökningar har vi sedan 2015 följt utvecklingen över ungdomars förhållningssätt till ANDT(alkohol, narkotika, doping och tobak). Nationellt visar folkhälsorapporten 2017 att daglig tobaksrökning minskar bland båda könen. Lokala drogvaneundersökningar visar också att fler unga väljer bort tobak. Undersökningen från 2017 visar att 76 % av högstadieeleverna uppger att de aldrig har rökt, 43 % av högstadieeleverna uppger att de har druckit alkohol och 5,1 % uppger att de någon gång tagit narkotika. Vad det gäller narkotikaklassade läkemedel visar undersökningen att det är 12 % av högstadieungdomarna som har använt narkotikaklassade läkemedel som exempelvis Fentanyl, Tramadol och Oxycontin.

Karlshamns kommun ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande med kunskapshöjande, stödande och behandlande insatser för att minska användandet av ANDT.